

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про пенсійне забезпечення» щодо встановлення надбавок
для одиноких пенсіонерів»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту.

Статтею 1 Конституції України проголошено, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава.

Забезпечення державою соціального захисту громадян, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом, є гарантованим правом встановлене статтею 46 Конституції України.

Відповідно до зазначеної вище статті Основного Закону це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення, а також створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

На сьогодні пенсіонери, які отримують пенсію за віком, є найвразливішою групою населення в Україні, особливо це стосується одиноких пенсіонерів, які потребують належного соціального забезпечення.

В Україні незмінно високим залишається рівень бідності серед осіб пенсійного віку. Пенсію в розмірі нижче або на рівні межі монетарної бідності отримують близько 80% українських пенсіонерів.

Разом з тим, варто зазначити, що 77% пенсіонерів живуть за межею бідності, оскільки сплати за житлово-комунальні послуги, вартість ліків, продуктів харчування є непомірно високими.

Наразі чинними положеннями законодавства встановлені різні види пенсійних виплат, зокрема і пенсія в разі втрати годувальника. Також, передбачена щомісячна соціальна допомога 80-річним пенсіонерам, але тільки для тих, які потребують медичного догляду.

Однак, ці види пенсійного забезпечення не можуть виплачуватись одночасно, а тільки шляхом переходу з одного виду пенсії на інший.

Разом з тим, статтею 21 Закону України «Про пенсійне забезпечення» встановлена можливість лише шляхом надбавок встановлювати додаткові виплати пенсіонерам до основного розміру пенсії. У свою чергу надбавки, передбачені цією статтею, можуть нараховуватись одночасно.

У зв'язку з цим, враховуючи те, що одинокі пенсіонери є найбільш вразливою верствою населення в Україні, а рівень пенсійного забезпечення в країні залишається критично низьким, виникла першочергова необхідність встановлення надбавки до пенсії за віком для одиноких пенсіонерів внаслідок смерті одного з подружжя – у розмірі 50 відсотків основного розміру пенсії померлого.

2. Цілі і завдання прийняття законопроекту

Метою прийняття законопроекту є забезпечення дотримання соціальних гарантій для одиноких пенсіонерів внаслідок смерті одного з подружжя шляхом встановлення надбавки до пенсії за віком у розмірі 50 відсотків основного розміру пенсії померлого без урахування надбавок, підвищень, додаткової пенсії за кожний повний рік роботи після досягнення пенсійного віку.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

У порівнянні з чинними положеннями Закону України «Про пенсійне забезпечення» запропонованими змінами передбачено встановити надбавку до пенсії одиноким пенсіонерам внаслідок смерті одного з подружжя.

4. Стан нормативно-правової бази для прийняття законопроекту

Дана сфера відносин регулюється Конституцією України, Закон України «Про пенсійне забезпечення».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Ухвалення проекту Закону потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України, які мають бути передбачені Кабінетом Міністрів України при формуванні Державного бюджету України на 2022 рік.

На момент прийняття не потребує додаткових витрат із бюджету.

6. Регіональний аспект

Проект Закону України не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

7. Запобігання дискримінації

У проекті Закону відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

8. Запобігання корупції

У проекті Закону відсутні правила та процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

9. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття запропонованого проекту Закону сприятиме підвищенню рівня соціального захисту одиноких пенсіонерів, як однієї з найбільш вразливої версти населення в Україні, шляхом встановлення надбавки до основного розміру пенсії за віком.

Народний депутат України

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Рабінович Вадим Зіновійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000004C6A29008F848B00
Дійсний до: 17.11.2022 14:11:37

Вадим РАБІНОВИЧ

Апарат Верховної Ради України
№ 126д9/1-2021/281510 від 09.09.2021

635790